

Митний кодекс України

Кодекс введено в дію з 1 січня 1992 року

Постановою Верховної Ради України

від 12 грудня 1991 року N 1970а-XII

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законом України

від 17 червня 1992 року N 2468-XII, ВВР, 1992 р., N 35, ст. 511,

Декретами Кабінету Міністрів України

від 29 грудня 1992 року N 21-92, ВВР, 1993 р., N 11, ст. 91,

від 11 січня 1993 року N 4-93, ВВР, 1993 р., N 12, ст. 107,

Законами України

від 28 січня 1994 року N 3892-XII, ВВР, 1994 р., N 20, ст. 116,

від 28 лютого 1995 року N 75/95-ВР, ВВР, 1995 р., N 13, ст. 85,

від 17 червня 1997 року N 354/97-ВР, ОБУ, 1997 р., число 27, с. 36,

від 30 червня 1999 року N 783-XIV, ОБУ, 1999 р., N 31, ст. 1587,

від 22 лютого 2000 року N 1480-III, ОБУ, 2000 р., N 11, ст. 405,

від 8 червня 2000 року N 1807-III, ОБУ, 2000 р., N 27, ст. 1113,

від 19 жовтня 2000 року N 2056-III, ОБУ, 2000 р., N 46, ст. 1975,

від 7 грудня 2000 року N 2134-III, ОБУ, 2001 р., N 1 - 2 (частина 1), ст. 6,

від 5 квітня 2001 року N 2362-III, ОБУ, 2001 р., N 17, ст. 727,

від 17 травня 2001 року N 2415-III, ОБУ, 2001 р., N 24, ст. 1061,

від 3 квітня 2003 року N 662-IV, ОБУ, 2003 р., N 17, ст. 741

Кодекс втратив чинність,

крім статей 47, 85, 86, 87 та глави 2 "Митні збори" розділу V "Мито та митні збори",

які втрачають чинність з моменту набуття Україною членства у Світовій організації торгівлі

(згідно з Митним кодексом України

від 11 липня 2002 року N 92-IV, ОБУ, 2002 р., N 31, ст. 1444,

<http://yurist-online.org/>

враховуючи зміни, внесені Законом України
від 20 грудня 2005 року 3235-IV, ОВУ, 2005 р., N 52, ст. 3251)

Кодекс втратив чинність

(згідно з Митним кодексом України
від 11 липня 2002 року N 92-IV, ОВУ, 2002 р., N 31, ст. 1444,
враховуючи зміни, внесені Законом України
від 20 грудня 2005 року 3235-IV, ОВУ, 2005 р., N 52, ст. 3251)

(У тексті Кодексу слова "Державний митний комітет України" замінено словами "Державна митна служба України" у відповідних відмінках згідно із Законом України від 22 лютого 2000 року N 1480-III)

Митний кодекс України визначає принципи організації митної справи в Україні з метою створення умов для формування ринкової економіки та зростання активності зовнішньоекономічної діяльності на основі єдності митної території, мит та митних зборів.

Цей Кодекс спрямований на забезпечення додержання митними, іншими державними органами, суб'єктами зовнішньоекономічної і господарської діяльності, а також громадянами прав та обов'язків у галузі митної справи.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ГЛАВА 1. МИТНА СПРАВА

Стаття 1. Митна справа

Порядок переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів, митне регулювання, пов'язане з встановленням мит та митних зборів, процедури митного контролю та інші засоби проведення в життя митної політики становлять митну справу.

<http://yurist-online.org/>

Митна справа в Україні розвивається у напрямі гармонізації та уніфікації з загальноприйнятими в міжнародній практиці нормами та стандартами.

Стаття 2. Принципи митного регулювання

Україна самостійно визначає митну політику, створює власну митну систему та здійснює митне регулювання на своїй території.

Митне регулювання здійснюється відповідно до Кодексу, законів України та міжнародних договорів України. Україна може вступати в митні союзи з іншими державами, брати участь у діяльності міжнародних організацій з питань митної справи.

Стаття 3. Митна територія

Територія України, в тому числі території штучних островів, установок та споруд, що створюються в економічній (морській) зоні України, над якими Україна має виключну юрисдикцію щодо митної справи, становить єдину митну територію.

Стаття 4. Митний кордон

Межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України співпадає з державним кордоном України, за винятком меж спеціальних митних зон. Межі території спеціальних митних зон є складовою частиною митного кордону України.

Стаття 5. Спеціальні митні зони

На території України можуть створюватися спеціальні митні зони різного типу. Статус та територія зазначених зон встановлюються Верховною Радою України відповідно до законів України про спеціальні митні зони.

Стаття 6. Спеціальні митні режими

Україна може укласти з державами двосторонні та багатосторонні договори, які на основі взаємності встановлюють спеціальні митні режими, що передбачають пільгові умови для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності цих держав.

Стаття 7. Порядок опублікування та введення в дію митних правил

Митні правила мають бути опубліковані не пізніше як за сорок п'ять днів до дати введення їх у дію.

У разі, якщо зазначені правила не будуть офіційно опубліковані, вони не набирають чинності. Якщо такі правила будуть опубліковані невчасно, датою набрання чинності вважатиметься сорок шостий день з моменту офіційної публікації. Офіційною публікацією вважається публікація у періодичному виданні Верховної Ради України або Кабінету Міністрів України. Датою публікації вважається дата фактичного виходу в світ відповідного номера цього видання.

(дію статті 7 зупинено в частині опублікування та введення в дію митних правил, що стосуються порядку обкладення митом предметів, які вивозяться (пересилаються) громадянами за митний кордон України, згідно з Декретом Кабінету Міністрів України від 29.12.92 року N 21-92)

(дію статті 7 зупинено згідно з Декретом

Кабінету Міністрів України від 11.01.93 р. N 4-93)

Стаття 8. Органи державного регулювання митною справою

Регулювання митною справою здійснюють вищі органи державної влади та управління України.

Головні напрями митної політики України; структура системи органів державного регулювання митної справи; розміри мит та умов митного обкладення; спеціальні митні зони та митні режими на території України; перелік товарів, експорт, імпорт та транзит яких через територію України забороняється, визначаються Верховною Радою України.

Забезпечення здійснення митної політики України відповідно до законів України; встановлення розмірів митних зборів і плати за митні процедури; координація діяльності міністерств, державних комітетів та відомств України з питань митної справи; проведення переговорів та укладання міжнародних договорів України з митних питань у випадках, передбачених законами України; подання на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо системи митних органів України здійснюються Кабінетом Міністрів України.

<http://yurist-online.org/>

Спеціально уповноваженим органом в галузі митної справи є Державна митна служба України, яка є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Державна митна служба України приймає нормативні акти тільки відповідно до цього Кодексу і інших законів України.

Забороняється регулювання митної справи прямо не передбаченими у законодавстві України актами і діями державних та недержавних органів.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 22.02.2000 р. N 1480-III)

Стаття 9. Митні органи

Безпосереднє здійснення митної справи покладається на митні органи України. Система митних органів України складається з Державної митної служби України, регіональних митниць, митниць, спеціалізованих митних управлінь та організацій, установ і навчальних закладів.

Митні органи України при проведенні в життя митної політики розв'язують такі головні завдання:

а) захист економічних інтересів України;

б) контроль за додержанням законодавства України про митну справу;

в) забезпечення виконання зобов'язань, які випливають з міжнародних договорів України стосовно митної справи;

г) використання засобів митно-тарифного та позатарифного регулювання при переміщенні через митний кордон України товарів та інших предметів;

д) вдосконалення митного контролю і оформлення товарів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України;

е) комплексний контроль разом з Національним банком України за валютними операціями;

є) здійснення заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку за участю Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків України;

ж) створення сприятливих умов для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон країни;

з) боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил;

и) співробітництво з митними та іншими органами зарубіжних країн, а також з міжнародними організаціями з питань митної справи;

і) ведення митної статистики.

Державна митна служба України створюється Президентом України. Голова Державної митної служби України призначається відповідно до чинного законодавства України.

Регіональні митниці відповідно до закону створюються Кабінетом Міністрів України. Створення, реорганізація і ліквідація митниць, спеціалізованих митних управлінь та організацій, установ і навчальних закладів здійснюється Державною митною службою України за погодженням з Міністерством фінансів України.

(Із змінами, внесеними згідно із

законами України: від 28.01.94 р. N 3892-ХІІ,

від 22.02.2000 р. N 1480-ІІІ)

Стаття 10. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення митних органів України

Фінансування, матеріально-технічне забезпечення та створення інфраструктури митних органів України здійснюються за рахунок державного бюджету.

Стаття 11. Прапор та розпізнавальний знак митних органів України

Митні органи України, морські та річкові судна, які перебувають в їх розпорядженні, мають прапор. Автотранспортні засоби і повітряні судна, що перебувають у розпорядженні митних органів України, мають розпізнавальний знак.

Опис прапора і розпізнавального знака затверджуються Верховною Радою України.

Стаття 12. Розташування митниць

Митниці розташовуються:

- 1) на митному кордоні України, що співпадає з державним кордоном України, - у пунктах пропуску на державному кордоні України, через які здійснюється залізничне, автомобільне, морське, річкове, повітряне та інше сполучення, а також в інших районах митної території України;
- 2) в пунктах, розміщених на митному кордоні України там, де він співпадає з межами спеціальних митних зон, а також на території спеціальних митних зон.

Митниця України діє в межах регіону, який визначається Державною митною службою України.

Стаття 13. Спеціалізовані організації митної системи

З метою забезпечення ефективної діяльності митної системи при Державній митній службі України можуть створюватися спеціалізовані організації по здійсненню декларування, зберігання та реалізації митних вантажів, забезпеченню технічними засобами контролю, митні лабораторії, інформаційно-обчислювальні центри, будівельні та господарські організації, кінологічні служби, установи по підготовці та перепідготовці кадрів, консультативно-інформаційні пункти та інші.

Стаття 14. Митна статистика

Митні органи України формують митну статистику. Забороняється вимагати від митних органів України подання статистичної інформації, не передбаченої державною статистичною звітністю.

Стаття 15. Терміни, що вживаються в цьому Кодексі

У цьому Кодексі розуміються:

- 1) під "ввезенням в Україну та вивезенням з України" - фактичне переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів;
- 2) під "транзитом через територію України" - переміщення товарів та інших предметів під митним контролем через територію України між двома або в межах одного пункту на митному кордоні України;
- 3) під "переміщенням через митний кордон України" - ввезення на митну територію України, вивезення з цієї території або транзит через територію України товарів та інших предметів у будь-який спосіб, включаючи використання з цією метою трубопровідного транспорту та ліній електропередачі;
- 4) під "пропуском через митний кордон України" - дозвіл митниці на використання товарів та інших предметів на митній території України або за межами цієї території з метою, заявленою митниці;
- 5) під "вільним використанням" - розпорядження без митного контролю на митній території України або за її межами товарами та іншими предметами, пропущеними через митний кордон України.
- 6) під "тимчасовим ввезенням на митну територію України та тимчасовим вивезенням за межі цієї території" - ввезення на митну територію України за умови зворотного вивезення за її межі та вивезення з митної території України за умови зворотного ввезення на цю територію;
- 7) під "митницею", "митним органом України" - митний орган України будь-якого рівня;
- 8) під "підприємством" - українські підприємства, установи та інші організації, спільні підприємства, а також будь-які іноземні суб'єкти господарської діяльності;

9) під "декларантом" - юридична чи фізична особа, яка здійснює декларування товарів або інших предметів;

10) під "предметами" - будь-які предмети (товари, транспортні засоби, валюта, цінності, речі тощо), що переміщуються через митний кордон України;

11) під "товарами" - будь-яка переміщувана через митний кордон України продукція, в тому числі продукція, на яку поширюються права інтелектуальної власності, послуги, роботи, що є об'єктом купівлі-продажу або обміну;

12) під "транспортними засобами" - транспортні засоби, що тимчасово прибувають на митну територію України або відбувають з цієї території та використовуються для міжнародних перевезень вантажу, багажу та пасажирів;

13) під "речами" - переміщувані через митний кордон України предмети особистого користування, в тому числі транспортні засоби індивідуального користування;

14) під "валютою та цінностями" - переміщувані через митний кордон України валюта України, іноземна валюта, валютні та інші цінності, перелік яких визначається законодавчими актами України;

15) під "предметами міжнародних, іноземних організацій та представництв" - переміщувані через митний кордон України предмети, призначені для офіційного або службового користування дипломатичних та консульських представництв іноземних держав на території України, міжнародних організацій та представництв іноземних держав при них;

16) під "зоною митного контролю" - визначена на митному кордоні України або в інших місцях територія, в межах якої митниця здійснює митний контроль;

17) під "матеріальними цінностями" - будь-які предмети, товари, майно, продукція, обладнання, устаткування, транспортні засоби та інші речі майнового характеру, необхідні для виконання угоди про розподіл продукції, що переміщуються через митний кордон України.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

законами України від 08.06.2000 р. N 1807-III,

від 17.05.2001 р. N 2415-III)

<http://yurist-online.org/>

ГЛАВА 2. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ТА ОСОБАМИ

Стаття 16. Взаємовідносини митних органів України та їх службових осіб з іншими органами, підприємствами та громадянами

Митні органи України у своїй діяльності взаємодіють з іншими державними органами, підприємствами та громадянами.

Державні та інші органи, що відповідно до законів України не здійснюють загального керівництва митною справою, не вправі приймати рішення, які входять до компетенції митних органів України, чи іншим чином втручатися у діяльність цих органів.

Стаття 17. Взаємодія митних органів України з іншими правоохоронними органами

У разі виявлення під час здійснення митного контролю ознак злочинів, що не належать до контрабанди, начальник митного органу України чи особа, яка його заміщує, повідомляє наявні дані органам попереднього слідства.

У свою чергу інші правоохоронні органи повідомляють митним органам України наявні факти правопорушень, пов'язаних з порушенням митних правил або контрабандою.

Стаття 18. Контроль за переміщенням товарів та інших предметів через митний кордон України

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, окрім митного контролю, можуть підлягати санітарному, ветеринарному, фітосанітарному, радіологічному та екологічному контролю.

Митне оформлення може бути завершено тільки після закінчення зазначених видів контролю.

Стаття 19. Інформування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та громадян про порядок митного оформлення

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та громадяни мають право на своєчасне і повне ознайомлення з офіційними текстами законів та інших нормативних актів, а також із змінами в них, що регулюють відносини, які прямо чи побічно стосуються митної справи.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та громадяни мають право на безпосереднє одержання інформації від митних органів, які на їх вимогу можуть на оплатній основі оперативно надавати їм таку інформацію.

Стаття 20. Співробітництво митних органів України з органами іноземних держав

Під час здійснення своїх функцій митні органи України можуть співпрацювати з митними та іншими органами іноземних держав та з міжнародними організаціями.

Розділ II

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ

ГЛАВА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 21. Мета митного контролю

Товари та інші предмети переміщуються через митний кордон України під митним контролем.

Митний контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання державними органами, підприємствами та їх службовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Стаття 22. Форми митного контролю

Митний контроль здійснюється службовими особами митниці шляхом перевірки документів, необхідних для такого контролю, митного огляду (огляду транспортних засобів, товарів та інших

предметів, особистого огляду), переогляду, обліку предметів, які переміщуються через митний кордон України, а також в інших формах, що не суперечать законам України.

Стаття 23. Зони митного контролю

У пунктах пропуску через державний кордон України митниці за погодженням з органами прикордонної служби встановлюють зони митного контролю.

У пунктах на митному кордоні України, що є межами спеціальних митних зон, митниця самостійно визначає території зон митного контролю.

На територіях та в приміщеннях підприємств, що зберігають товари та інші предмети під митним контролем, митниця визначає території зон митного контролю за умови виконання підприємством вимог, що забезпечують здійснення митного контролю в повному обсязі.

Переміщення товарів та інших предметів на територію зони митного контролю чи за межі такої території контролюється митницею.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 03.04.2003 р N 662-IV)

Стаття 24. Період перебування товарів та інших предметів під митним контролем

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, перебувають під митним контролем:

- 1) під час ввезення на митну територію України з метою вільного використання - з моменту ввезення і до пропуску через митний кордон України;
- 2) під час вивезення за межі території України з метою вільного використання - з моменту ввезення товарів та інших предметів у зону митного контролю і подання необхідних для митного контролю документів на такі товари та інші предмети і до вивезення їх за межі митної території України;

3) під час тимчасового ввезення на митну територію України - з моменту ввезення і до вивезення за межі митної території України;

4) під час тимчасового вивезення за межі митної території України - з моменту пред'явлення митниці товарів та інших предметів і необхідних для митного контролю документів на такі товари та інші предмети і до пропуску через митний кордон України під час зворотного ввезення;

5) під час транзиту через територію України - з моменту ввезення в Україну і до вивезення з України.

Стаття 25. Документи, необхідні для митного контролю

Підприємства, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, а також громадяни, які перетинають митний кордон України, зобов'язані в належних випадках подати митниці необхідні для митного контролю документи.

Перелік та порядок подання таких документів визначаються Державною митною службою України відповідно до законодавства України про митну справу, цього Кодексу та інших актів законодавства України.

Стаття 26. Доступ службових осіб митниці на територію чи в приміщення підприємства

Службові особи митниці з метою здійснення митного контролю мають право доступу на територію чи в приміщення будь-якого підприємства, де знаходяться предмети, що підлягають митному контролю.

ГЛАВА 2. ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 27. Використання технічних та спеціальних засобів для здійснення митного контролю

Для здійснення митного контролю можуть використовуватися технічні та спеціальні засоби, безпечні для життя та здоров'я людини, тварин і рослин, та такі, що не завдають шкоди підприємствам і громадянам.

Стаття 28. Залучення спеціалістів та експертів організацій та установ для здійснення митного контролю

У разі необхідності для участі у здійсненні митного контролю можуть бути залучені спеціалісти та експерти.

Виклик спеціалістів та експертів службовою особою митниці є обов'язковим для керівника тієї державної організації чи установи, де працює спеціаліст чи експерт.

Спеціаліст та експерт, які беруть участь у здійсненні митного контролю, мають право на відшкодування витрат, пов'язаних з явкою за викликом. За спеціалістами та експертами зберігається середній заробіток за місцем роботи за той час, що був затрачений у зв'язку з явкою за викликом.

Виплати за виклик спеціалістів та експертів здійснюються коштами митних органів.

Стаття 29. Огляд та переогляд транспортних засобів, товарів та інших предметів

З метою встановлення законності переміщення через митний кордон України транспортних засобів, товарів та інших предметів (за винятком речей), обліку, обкладення їх митом і митними зборами митниця має право провести огляд транспортних засобів, товарів та інших предметів.

Переогляд транспортних засобів, товарів та інших предметів може бути проведено при наявності підстав вважати, що переміщувані через митний кордон України транспортні засоби, товари та інші предмети містять предмети контрабанди, предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, або предмети, зазначені у статті 74 цього Кодексу.

Огляд та переогляд здійснюються тільки в присутності представника підприємства, яке переміщує такі транспортні засоби, товари чи інші предмети через митний кордон України або зберігає їх під митним контролем.

Стаття 30. Огляд та переогляд речей

При наявності підстав вважати, що громадянин переміщує через митний кордон України предмети, що підлягають контролю інших державних органів, зазначених у статті 18 цього Кодексу, обліку чи митному обкладенню, а також предмети, переміщення яких через митний кордон України

заборонено чи обмежено, митниця має право провести огляд, а також переогляд речей з розпакуванням багажу цього громадянина.

З метою припинення переміщення через територію України предметів, заборонених для транзиту, оглядові та переоглядові можуть підлягати речі громадян, які перетинають транзитом територію України або знаходяться в транзитній зоні міжнародного аеропорту.

Огляд та переогляд речей громадянина здійснюються в присутності цього громадянина чи його уповноваженого представника, який діє на підставі належним чином оформленого доручення.

Огляд та переогляд речей за відсутності громадянина чи його уповноваженого представника здійснюються:

1) у тому разі, коли є підстави припускати, що несупроводжуваний багаж містить у собі предмети, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людей, тварин і рослин чи можуть завдати матеріальної шкоди громадянам та підприємствам;

2) у разі, якщо громадянин чи його уповноважений представник не з'являються протягом місяця з дня надходження речей у несупроводжуваному багажі;

3) при пересиланні речей у міжнародних поштових відправленнях;

4) у разі залишення на території України речей з порушенням зобов'язання про транзит цих речей через територію України.

Огляд та переогляд речей за відсутності громадянина чи його уповноваженого представника здійснюються у присутності представників підприємства, що здійснює перевезення, пересилання таких речей чи їх зберігання.

Про здійснення огляду та переогляду у випадках, зазначених у пунктах 1 та 2 частини четвертої цієї статті, складається акт за формою, яку встановлює Державна митна служба України.

Стаття 31. Митне забезпечення

На транспортні засоби (в тому числі транспортні засоби індивідуального користування), приміщення, місткості та інші місця, де знаходяться або можуть знаходитися товари та інші предмети, що підлягають митному контролю, митницею може бути накладено пломби, печатки та інші митні забезпечення.

Стаття 32. Особистий огляд

Особистий огляд як виняткова форма митного контролю може здійснюватися за письмовим рішенням начальника митниці чи особи, яка заміщує його, при наявності достатніх підстав вважати, що громадянин, який прямує через митний кордон України чи знаходиться в зоні митного контролю або в транзитній зоні міжнародного аеропорту, приховує при собі предмети контрабанди чи предмети, які є безпосередніми об'єктами порушення митних правил або заборонені для транзиту через територію України.

Перед початком огляду службова особа митниці повинна пред'явити громадянину письмове рішення начальника митниці чи особи, яка його заміщує, ознайомити громадянина з його правами та обов'язками при проведенні такого огляду і запропонувати добровільно видати приховувані предмети.

Особистий огляд здійснюється службовою особою митниці однієї статі з особою, яка проходить огляд, у присутності двох понятих тієї ж статі в ізольованому приміщенні, що відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Доступ у це приміщення громадян, які не беруть участь в огляді, і можливість спостерігати за проведенням особистого огляду з боку таких громадян мають бути виключені. Обстеження органів тіла особи, яку оглядають, має здійснюватися лише медичним працівником.

Про здійснення особистого огляду складається протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України за погодженням з Міністерством юстиції України.

Протокол підписується службовою особою митниці, що здійснювала особистий огляд, громадянином, який проходив огляд, понятими, а при обстеженні медичним працівником - також цим працівником. Громадянин, щодо якого було здійснено огляд, має право зробити заяву в такому протоколі.

Порядок особистого огляду визначається Державною митною службою України за погодженням з Міністерством юстиції України та Міністерством закордонних справ України.

Стаття 33. Операції з товарами та іншими предметами, що знаходяться під митним контролем

Підприємство або громадянин, які переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, на вимогу митниці зобов'язані здійснювати навантаження, вивантаження, перевантаження, виправлення пошкоджень упаковки, упакування та переупакування товарів та інших предметів, що підлягають митному оформленню, а також відкривати приміщення, місткості та інші місця, де можуть знаходитись такі товари та інші предмети.

Навантаження, вивантаження, перевантаження, виправлення пошкоджень упаковки, розкриття упаковки, упакування або переупакування товарів та інших предметів, щодо яких митне оформлення не було закінчено, а також зміна ідентифікаційних знаків або маркірування, нанесених на ці товари та предмети або їх упаковку, можуть здійснюватися тільки з дозволу митниці.

Операції з товарами та іншими предметами, що знаходяться під митним контролем, здійснюються за рахунок підприємств чи громадян, які переміщують ці товари та інші предмети через митний кордон України.

ГЛАВА 3. ОСОБЛИВІ РЕЖИМИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 34. Звільнення від митного контролю

Лише у випадках, встановлених цим Кодексом та іншими законами України, митниця не має права застосувати всі чи окремі заходи щодо здійснення митного контролю.

Митні пільги щодо проходження митного контролю надаються українським державним органам, підприємствам, їх службовим особам та громадянам виключно законами України.

Незастосування митного контролю не повинно означати звільнення державних органів, підприємств, їх службових осіб та громадян від обов'язку дотримувати порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Стаття 35. Звільнення від митного огляду військових транспортних засобів та військової техніки

Військові кораблі, судна забезпечення Військово-Морських Сил, укомплектовані повністю військовою командою, та бойові повітряні судна, які проходять через митний кордон України, митному оглядові не підлягають. Судна забезпечення Військово-Морських Сил, укомплектовані

змішаною командою, військово-транспортні повітряні судна та інші судна, що згідно із спеціальною заявою Міністерства оборони України виконують завдання військово-оперативного характеру, і військова техніка, яка рухається своїм ходом, при проходженні митного кордону України звільняються від огляду, якщо інше не передбачено законодавчими актами України.

Речі, що належать військовослужбовцям, не звільняються від огляду, якщо інше не передбачено законодавством України.

Командири (капітани) зазначених у частині першій цієї статті кораблів та суден, а також військових частин, до складу яких входить військова техніка, несуть відповідальність за дотримання положень цього Кодексу та інших актів законодавства про митну справу.

Іноземні військові кораблі (судна), бойові та військово-транспортні повітряні судна, а також військова техніка, що прибувають до України чи вибувають за кордон, огляду не підлягають.

Стаття 36. Спеціальні митні режими огляду речей

Митниці України за погодженням з Державною митною службою України можуть застосувати спеціальні митні режими щодо огляду речей.

Спеціальні режими застосовуються у випадках переміщення громадянами через митний кордон України речей, що не підлягають обов'язковому декларуванню та митному обкладенню і не підпадають під категорії предметів, на переміщення яких через митний кордон України встановлено заборони чи обмеження.

Спеціальні режими застосовуються в митницях, де обладнано зони (коридори) спрощеного митного контролю.

Громадяни, які проходять через зони (коридори) спрощеного митного контролю, звільняються від подання митної декларації.

Звільнення від подання митної декларації не означає звільнення громадян від обов'язку дотримувати порядку переміщення через митний кордон України речей та інших предметів.

Громадяни, які порушили умови переходу через зони (коридори) спрощеного митного контролю, несуть відповідальність за статтями 118, 120 цього Кодексу.

Розділ III

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

ГЛАВА 1. ПОРЯДОК МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ

Стаття 37. Мета митного оформлення

Переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів підлягає митному оформленню.

Митне оформлення здійснюється службовими особами митниці з метою забезпечення митного контролю та для застосування засобів державного регулювання ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через територію України товарів та інших предметів.

Операції, що входять до митного оформлення, і порядок їх здійснення визначаються Державною митною службою України відповідно до цього Кодексу.

Стаття 38. Місце і час здійснення митного оформлення

Митне оформлення здійснюється в місцях розташування митниць протягом часу, що його встановлює митниця спільно з заінтересованими державними органами.

Митне оформлення здійснюється митницями, в зоні діяльності яких розташовані власники товарів та інших предметів, якщо інше не передбачено цим Кодексом та законодавством України.

На прохання підприємств, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, митне оформлення може здійснюватися в зонах митного контролю, зазначених у частині третій статті 23 цього Кодексу.

За рішенням Державної митної служби України митне оформлення товарів та інших предметів окремих видів може здійснюватися в окремо визначених для цього митницях.

Стаття 39. Присутність представників підприємств, а також громадян під час митного оформлення

Представники підприємств, а також громадяни, які мають належним чином оформлені повноваження щодо товарів та інших предметів, що підлягають митному оформленню, можуть бути присутніми під час такого оформлення.

У випадках, передбачених статтями 29, 30 цього Кодексу, присутність представників підприємств, а також громадян при митному оформленні є обов'язковою.

Стаття 40. Взяття проб та зразків

З метою митного контролю та митного оформлення митниця може брати проби та зразки товарів та інших предметів для проведення їх дослідження.

Проби і зразки товарів та інших предметів беруться в мінімальних кількостях, що забезпечують їх дослідження. Взяття проб та зразків, їх дослідження, а також розпорядження ними не повинно необгрунтовано затримувати пропуск товарів та інших предметів.

Підприємство чи громадянин мають право ознайомитися з результатами проведеного дослідження та подальшим розпорядженням взятими у них пробами та зразками.

Проби та зразки товарів та інших предметів, щодо яких митне оформлення не було закінчено, можуть братися для контролю державними органами, зазначеними у статті 18 цього Кодексу, тільки за згодою митниці.

Порядок взяття проб та зразків, строки і порядок їх дослідження, а також розпорядження ними встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 41. Подання митним органам актів, складених підприємствами

Підприємства, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, складають акти про невідповідність товарів та інших предметів даним, зазначеним у документах, необхідних

<http://yurist-online.org/>

для митного контролю, про пошкодження товарів та інших предметів чи їх упаковки або маркірування.

Акти, про які йдеться у частині першій цієї статті, подаються відповідним митницям України.

Стаття 42. Мова, якою здійснюється митне оформлення

Митні документи, передбачені цим Кодексом, оформлюються українською мовою або офіційними мовами митних союзів, якщо Україна є членом цих союзів.

Стаття 43. Обов'язки митниці щодо роз'яснення вимог митного оформлення

У разі відмови в пропуску через митний кордон України товарів та інших предметів митниця зобов'язана давати заінтересованим особам вичерпні роз'яснення вимог митного оформлення, виконання яких забезпечує можливість такого пропуску.

ГЛАВА 2. ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Стаття 44. Транспортні засоби, товари та інші предмети, що підлягають декларуванню

Транспортні засоби, товари та предмети міжнародних, іноземних організацій та представництв підлягають обов'язковому декларуванню митницям України.

Предмети, не зазначені у частині першій цієї статті, декларуються митниці у випадках, які визначає Державна митна служба України.

Стаття 45. Форми декларування

Декларування здійснюється шляхом заяви за встановленою формою (письмовою, усною тощо) точних даних про мету переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів і про самі товари та інші предмети, а також будь-яких відомостей, необхідних для митного контролю та митного оформлення.

Стаття 46. Процедура декларування

Процедура декларування, включаючи його форми та перелік даних, які належить оголосити у заяві, визначається Кабінетом Міністрів України.

Декларування транспортних засобів, товарів та інших предметів, а також предметів міжнародних, іноземних організацій та представництв здійснюється безпосередньо власником або на підставі договору іншими підприємствами, що допущені митницею до декларування.

Предмети, що переміщуються через митний кордон України громадянами, декларуються цими громадянами.

Стаття 47. Допущення до декларування на підставі договору

Допущення митницею підприємства до декларування на підставі договору здійснюється шляхом видачі такому підприємству свідоцтва про визнання його як декларанта.

Допущення здійснюється за заявою підприємства тією митницею, в зоні діяльності якої воно знаходиться.

Заяву має бути розглянуто протягом 15 днів з дня її надходження. Якщо дані заявника виявляються неповними, митниця може подати запит про них до підприємств, банків та фінансових установ, інших державних органів. При цьому строк розгляду заяви не повинен перевищувати одного місяця.

Свідоцтво в разі неприйняття його заявником протягом шести місяців з дня винесення рішення про визнання, а також у разі невиконання функцій декларанта протягом одного року з дня прийняття свідоцтва втрачає силу.

Свідоцтво може бути скасовано митницею, яка його видала, у разі:

- 1) неодноразового невиконання обов'язків декларанта, передбачених статтею 48 цього Кодексу;

2) виявлення згодом недостовірних даних, що мають суттєве значення для прийняття рішення про допуск до декларування;

3) вчинення правопорушень, передбачених цим Кодексом;

4) вчинення дій, що порушують права інших підприємств або суперечать інтересам держави.

Повторну заяву про допущення до декларування може бути розглянуто через рік з дня скасування свідоцтва за умови усунення причин порушення або з дня, коли свідоцтво втратило силу.

За видачу свідоцтва митницею справляється збір у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України. Збір вноситься на рахунок Державної митної служби України.

Державна митна служба України забезпечує офіційну публікацію переліку підприємств, допущених до декларування.

Стаття 48. Обов'язки декларанта

Декларант зобов'язаний:

1) пред'явити митниці товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України;

2) подати митниці документи, що містять дані, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення;

3) сплатити мито та митні збори, якщо товари та інші предмети підлягають митному обкладенню.

При ввезенні товарів, інших матеріальних цінностей, призначених для виконання угоди про розподіл продукції, декларант зобов'язаний:

1) пред'явити митниці товари та інші матеріальні цінності, що переміщуються через митний кордон України;

2) пред'явити митниці копію угоди про розподіл продукції, укладеної відповідно до Закону України "Про угоди про розподіл продукції", завірену міжвідомчою комісією, створеною в порядку, передбаченому Законом України "Про угоди про розподіл продукції";

3) сплатити митні збори;

4) пред'явити сертифікат відповідності на товари і предмети, що підлягають обов'язковій сертифікації відповідно до законодавства України.

(Із доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 08.06.2000 р. N 1807-III)

Стаття 49. Особа, уповноважена на декларування

Дії, пов'язані з декларуванням транспортних засобів, товарів та інших предметів, а також предметів міжнародних, іноземних організацій та представництв, здійснюються особою, яка є представником декларанта.

Повноваження особи декларанта має бути визначено таким чином, щоб особа могла здійснювати права та обов'язки декларанта в повному обсязі.

Митниця може вимагати від особи подання документів, що підтверджують її повноваження, а якщо є обгрунтовані сумніви в добросовісності здійснення особою дій щодо декларування, запропонувати декларанту скласти повноваження.

Розділ IV

ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА ПРОПУСК ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

ГЛАВА 1. ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Стаття 50. Пункти переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів

Переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів здійснюється в місцях розташування митниць. В інших місцях товари та інші предмети можуть бути переміщені через митний кордон України лише за згодою митниці.

Стаття 51. Заборона чи обмеження щодо переміщення окремих видів товарів та інших предметів

Ввезення в Україну, вивезення з України та транзит через її територію товарів та інших предметів окремих видів може бути заборонено чи обмежено законодавством України.

Заборони чи обмеження не повинні створювати невиправданих перешкод для здійснення будь-яких видів діяльності, не пов'язаних безпосередньо з обставинами, що стали причиною встановлення цієї заборони чи обмеження.

Стаття 52. Порядок переміщення через митний кордон України транспортних засобів

Транспортні засоби можуть переміщуватися через митний кордон України відповідно до законодавства України.

Транспортні засоби, включаючи транспортні засоби індивідуального користування, що перетинають митний кордон України, зупиняються у місці розташування митниці на цьому ж кордоні.

У пунктах пропуску на державному кордоні України тривалість стоянки транспортних засобів, за винятком транспортних засобів індивідуального користування, і місце цієї стоянки визначаються відповідним транспортним підприємством спільно з органами прикордонної служби, митницею та іншими державними органами, що здійснюють контроль, передбачений статтею 18 цього Кодексу, з урахуванням часу, необхідного для здійснення митного контролю та оформлення, а також прикордонного та інших видів контролю.

Тривалість стоянки транспортних засобів у таких пунктах не може скорочуватися на шкоду здійснення митного оформлення.

Відправлення транспортних засобів, включаючи транспортні засоби індивідуального користування, з таких пунктів здійснюється з дозволу митниці та органів прикордонної служби, а з інших пунктів, в яких розташовані митниці, - з дозволу митниці.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 03.04.2003 р N 662-IV)

Стаття 53. Порядок ввезення на митну територію України та вивезення за межі цієї території товарів та інших предметів

Товари та інші предмети можуть ввозитися на митну територію України та вивозитися за межі цієї території відповідно до законодавства України.

Стаття 54. Порядок транзиту через митну територію України товарів та інших предметів

Транзит через територію України товарів та інших предметів здійснюється відповідно до законодавства України.

Перелік шляхів і напрямків транзиту та інші умови транзиту через територію України товарів та інших предметів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 55. Порядок переміщення через митний кордон України речей

Громадяни можуть вільно переміщувати через митний кордон України будь-які речі, крім речей, ввезення яких в Україну чи вивезення з України заборонено, а також транзит яких через територію України заборонено.

Законодавством України можуть бути встановлені кількісні та вартісні обмеження на переміщення через митний кордон України речей окремих видів, а також підстави, при наявності яких допускається таке переміщення.

Стаття 56. Порядок переміщення через митний кордон України валюти та цінностей

Валюта та цінності можуть ввозитися на митну територію України або вивозитися за межі цієї території в порядку, що встановлюється законодавством України.

Стаття 57. Порядок переміщення через митний кордон України спадщини

Предмети, які входять до складу спадщини, відкритої в Україні чи за кордоном, можуть переміщуватися через митний кордон України в порядку, що передбачається статтями 55 та 56 цього Кодексу.

Підставою для ввезення в Україну предметів, що входять до складу спадщини, відкритої за кордоном, є легалізовані у встановленому порядку документи про право на спадщину та про належність цих предметів до складу спадщини.

Підставою для вивезення з України предметів, які входять до складу спадщини, що була відкрита в Україні, є документи про право на спадщину та про належність цих предметів до складу спадщини.

Стаття 58. Порядок переміщення предметів через митний кордон України громадянами, які проїжджають транзитом через територію України

До предметів, що переміщуються через митний кордон України серед ручної поклажі або в супроводжуваному багажі громадянами, які проїжджають транзитом через територію України і не знаходяться у транзитній зоні міжнародного аеропорту, застосовуються положення статей 55 та 56 цього Кодексу.

ГЛАВА 2. ПОРЯДОК ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ПРЕДМЕТІВ МІЖНАРОДНИХ, ІНОЗЕМНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПРЕДСТАВНИЦТВ ТА ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ МИТНИМИ ПІЛЬГАМИ

Стаття 59. Митні пільги для дипломатичних представництв іноземних держав

Дипломатичні представництва іноземних держав на території України за умови дотримання встановленого порядку переміщення через митний кордон України можуть ввозити в Україну та вивозити з її території призначені для офіційного користування представництв предмети із звільненням від митного обкладення, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення

предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Стаття 60. Митні пільги для глави дипломатичного представництва іноземної держави та членів дипломатичного персоналу представництва

Глава дипломатичного представництва іноземної держави та члени дипломатичного персоналу представництва, а також члени їх сімей, що проживають разом з ними, можуть ввозити в Україну предмети, призначені для їх особистого користування, включаючи предмети початкового облаштування, та вивозити з України предмети, призначені для їх особистого користування, з дотриманням встановленого порядку переміщення предметів через митний кордон України і із звільненням від мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Особистий багаж глави дипломатичного представництва іноземної держави, членів дипломатичного персоналу представництва, членів їх сімей, що проживають разом з ними, звільняється від митного огляду, якщо немає серйозних підстав вважати, що він містить предмети, не призначені для особистого користування, або предмети, ввезення та вивезення яких заборонено законодавством України, або регулюється карантинними та іншими спеціальними правилами. Такий огляд повинен здійснюватися тільки в присутності названих у цій статті осіб або їх уповноважених представників.

Стаття 61. Митні пільги для співробітників адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави

Співробітники адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави та члени їх сімей, що проживають разом з ними, якщо ці співробітники та члени їх сімей не проживають в Україні постійно, можуть ввозити в Україну предмети, призначені для початкового облаштування, із звільненням від мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Особи, названі у частині першій цієї статті, ввозять в Україну та вивозять з України предмети в порядку, передбаченому статтями 55, 56 цього Кодексу.

Стаття 62. Поширення митних пільг, що надаються членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу

<http://yurist-online.org/>

На основі спеціальної угоди з іноземною державою митні пільги, що надаються цим Кодексом членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, може бути поширено на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу цього представництва, а також на членів їх сімей, які не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави.

Стаття 63. Надання митних пільг консульським представництвам іноземних держав та членам їх персоналу

Консульським представництвам іноземних держав, консульським посадовим особам, включаючи главу консульського представництва, та консульським службовцям, а також членам їх сімей надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для дипломатичних представництв іноземних держав або відповідного персоналу дипломатичного представництва.

На основі спеціальної угоди з іноземною державою на працівників обслуговуючого персоналу консульського представництва, а також на членів їх сімей, що не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави, може бути поширено митні пільги, що надаються цим Кодексом членам відповідного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави.

Стаття 64. Переміщення дипломатичної пошти та консульської валізи іноземних держав через митний кордон України

Дипломатична пошта та консульська валіза іноземних держав, що переміщуються через митний кордон України, не підлягають ні розпечатанню, ні затриманню. За наявності серйозних підстав вважати, що консульська валіза містить предмети, не зазначені в частині третій цієї статті, митниця може зажадати розпечатання валізи уповноваженими особами репрезентованої держави у присутності службових осіб митниці. У разі відмови від розпечатання така валіза повертається до місця відправлення.

Всі місця, що складають дипломатичну пошту та консульську валізу, повинні мати видимі зовнішні ознаки, що вказують на їх характер.

Дипломатична пошта може містити виключно дипломатичні документи та предмети, призначені для офіційного користування, а консульська валіза - тільки офіційну кореспонденцію та документи або предмети, призначені виключно для офіційного користування.

Стаття 65. Митні пільги для іноземних дипломатичних і консульських кур'єрів

Іноземні дипломатичні та консульські кур'єри можуть ввозити в Україну та вивозити з України предмети, призначені для їх особистого користування, із звільненням на основі взаємності від митного огляду, мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання та митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Стаття 66. Митні пільги для представників та членів делегацій іноземних держав

Представникам іноземних держав, членам парламентських та урядових делегацій, а також на основі взаємності співробітникам делегацій іноземних держав, які приїжджають в Україну для участі в міжнародних переговорах, міжнародних конференціях та нарадах або з іншими офіційними дорученнями, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для членів дипломатичного персоналу представництв іноземних держав. Такі ж пільги надаються членам сімей, які супроводжують цих осіб.

Членам дипломатичного персоналу, консульським службовим особам представництв іноземних держав, членам сімей таких осіб, а також особам, названим у частині першій цієї статті, які прямують з тією ж метою транзитом через територію України, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для членів дипломатичного персоналу іноземних представництв.

Стаття 67. Митні пільги для міжнародних організацій, представництв іноземних держав при них, а також для їх персоналу

Митні пільги для міжнародних, міжурядових організацій та представництв іноземних держав при них, а також для персоналу цих організацій і представництв та членів сімей персоналу визначаються відповідними міжнародними угодами України.

Міжнародним неурядовим організаціям та їх персоналу митні пільги може бути надано законами України.

Стаття 68. Митні пільги для інших організацій та осіб

Спільним підприємствам за участю українських та іноземних юридичних осіб і громадян, іноземним підприємствам, організаціям та їхнім представництвам, а також іноземним

співробітникам цих підприємств, організацій і представництв та членам їх сімей митні пільги може бути надано законами України.

ГЛАВА 3. ПРОПУСК ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Стаття 69. Мета пропуску через митний кордон України товарів та інших предметів

Товари та інші предмети пропускаються через митний кордон України з метою:

- 1) вільного використання на митній території України або за її межами;
- 2) тимчасового ввезення на митну територію України чи тимчасового вивезення за межі цієї території;
- 3) транзиту через територію України.

Товари та інші предмети пропускаються після завершення митного оформлення в тому обсязі, який відповідає меті їх переміщення через митний кордон України.

Стаття 70. Пропуск для вільного використання

Для вільного використання пропускаються через митний кордон України товари та інші предмети:

- 1) за ввезення яких на митну територію України чи вивезення за межі цієї території та здійснення митного оформлення сплачено мито і митні збори, якщо відповідно до митного законодавства України та інших актів законодавства України такі товари та інші предмети підлягають митному обкладенню;
- 2) на ввезення яких на митну територію України чи вивезення за межі цієї території митниці подано підстави, передбачені законодавством України;
- 3) за зберігання та перебування яких під митним контролем митниці сплачено митні збори.

<http://yurist-online.org/>

Товари та інші предмети можуть бути заявлені митниці з метою вільного використання:

- 1) під час переміщення через митний кордон України;
- 2) після пропуску з метою тимчасового ввезення на митну територію України або тимчасового вивезення за межі цієї території;
- 3) протягом строку зберігання під митним контролем.

Стаття 71. Пропуск з метою тимчасового ввезення або тимчасового вивезення

Товари та інші предмети, крім легкових транспортних засобів (код 87.03), порядок тимчасового ввезення яких регулюється частинами шостою - одинадцятою цієї статті, тимчасово ввозяться на митну територію України чи тимчасово вивозяться за межі цієї території на строк, що не перевищує одного року з дня пропуску через митний кордон України. Згідно з заявою підприємств чи громадян цей строк може бути продовжено Державною митною службою України з урахуванням тривалості господарської, наукової, гуманітарної та інших видів діяльності, що здійснюється з використанням таких товарів та інших предметів.

Тимчасове ввезення чи тимчасове вивезення товарів та інших предметів здійснюється під зобов'язання про зворотне вивезення (ввезення). Якщо інше не передбачено законодавством України, товари та інші предмети, що пропускаються через митний кордон України у таких випадках, має бути повернуто на митну територію України або вивезено за її межі без будь-яких змін, крім природного зношення.

Товари та інші предмети при зворотному ввезенні на митну територію України або зворотному вивезенні за межі цієї території можуть бути пропущені будь-якою митницею. Митниця, що здійснює зворотний пропуск товарів та інших предметів, зобов'язана повідомити про це митницю, що здійснювала попередній пропуск цих товарів та інших предметів.

Товари та інші предмети під час тимчасового ввезення на митну територію України до закінчення строків, зазначених у частині першій цієї статті, має бути:

- 1) вивезено за межі цієї території;

- 2) або заявлено митниці з метою вільного використання;
- 3) або передано митниці з метою передачі у власність державі;
- 4) або передано митниці для зберігання;
- 5) або знищено під контролем митниці, якщо такі товари та інші предмети не можуть бути використані як вироби чи матеріали.

Товари та інші предмети, пропущені з метою тимчасового вивезення за межі митної території України до закінчення строків, зазначених в частині першій цієї статті, має бути:

- 1) ввезено на митну територію України;
- 2) або заявлено митниці з метою вільного використання за межами цієї території;
- 3) або заявлено митниці як такі, що загинули або були знищені за межами митної території України, якщо факт загибелі або знищення підтверджується в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Тимчасове ввезення легкових транспортних засобів (код 87.03) на митну територію України фізичними та юридичними особами - резидентами дозволяється після сплати мита та інших податків (зборів), передбачених законодавством при імпорті автомобілів.

Тимчасове ввезення легкового транспортного засобу (код 87.03 за Гармонізованою системою опису та кодування товарів) дозволяється нерезидентам - суб'єктам господарської діяльності (включаючи представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності незалежно від кількості філій) та нерезидентам - фізичним особам, визначеним у момент перетину митного кордону України власниками таких транспортних засобів, або членам їх сімей (дружина, чоловік, діти, батьки) для власних потреб.

Транспортні засоби, тимчасово ввезені під письмове зобов'язання про зворотне вивезення, не можуть бути передані у володіння або користування іншим особам.

Тимчасове ввезення транспортних засобів за кодами виробів за Гармонізованою системою опису та кодування товарів 87.02, 87.03 або 87.05 дозволяється за наявності документа, що підтверджує їх реєстрацію за межами України. У разі невиконання цієї умови зазначені транспортні засоби підлягають митному оформленню в порядку, визначеному законодавством України.

Транспортні засоби, тимчасово ввезені нерезидентами на митну територію України для власного користування на термін, що перевищує два місяці, підлягають реєстрації в органах Державної автомобільної інспекції Міністерства внутрішніх справ України.

Дія частин шостої, сьомої, дев'ятої і десятої цієї статті не поширюється на транспортні засоби, що належать дипломатичним представництвам України та іноземних держав, міжнародним, міжурядовим організаціям і представництвам іноземних держав при них, а також їх персоналу - нерезидентам України.

(Із змінами і доповненнями, внесеними згідно із

Законом України від 07.12.2000 р. N 2134-III)

Стаття 72. Пропуск з метою транзиту через територію України

З метою транзиту через територію України пропускаються товари та інші предмети:

1) на транзит яких через територію України митниці засвідчено підставу, передбачену законодавством України;

2) за митне оформлення переміщення яких через митний кордон України митниці сплачено митні збори.

Стаття 73. Використання товарів та інших предметів,

на які встановлено митні пільги щодо обкладення митом

Товари та інші предмети, на які встановлено митні пільги щодо обкладення митом, можуть використовуватися виключно з тією метою, у зв'язку з якою було встановлено такі пільги.

Стаття 74. Товари та інші предмети, що не підлягають пропуску

через митний кордон України

Не можуть бути пропущені через митний кордон України товари та інші предмети:

1. Заборонені до переміщення через митний кордон України:

а) заборонені до ввезення в Україну, до яких належать:

предмети, що можуть завдати шкоди здоров'ю або загрожувати життю населення та тваринного світу або призвести до руйнування навколишнього середовища;

продукція, що містить пропаганду ідей війни, расизму та расової дискримінації, геноциду та інша, що суперечить відповідним нормам Конституції (Основного Закону) України;

товари, імпорт яких здійснюється з порушенням прав інтелектуальної власності;

б) заборонені до вивезення з України, до яких належать:

предмети, які становлять національне, історичне або культурне надбання українського народу, що визначається відповідно до законів України;

товари, експорт яких здійснюється з порушенням прав інтелектуальної власності;

в) заборонені до транзиту через територію України, до яких належать предмети, що можуть завдати шкоди здоров'ю або загрожувати життю населення та тваринного світу або призвести до руйнування навколишнього середовища.

Конкретний перелік предметів, що підпадають під дію цієї статті, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

2. Щодо яких не було здійснено митного оформлення.

3. Які переміщуються через митний кордон України з порушенням положень цього Кодексу та інших актів законодавства України.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 28.02.95 р. N 75/95-ВР)

Розділ V

МИТО ТА МИТНІ ЗБОРИ

ГЛАВА 1. МИТО

Стаття 75. Обкладення митом товарів та інших предметів

Обкладення митом товарів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється відповідно до Закону України "Про Єдиний митний тариф".

ГЛАВА 2. МИТНІ ЗБОРИ

Стаття 76. Митні збори за виконання покладених на митницю обов'язків

За митне оформлення транспортних засобів (у тому числі транспортних засобів індивідуального користування), товарів, спадщини, речей, які переміщуються через митний кордон України (у тому числі у міжнародних поштових відправленнях та вантажем), та інших предметів, а також за перебування їх під митним контролем справляються митні збори.

Розміри митних зборів, передбачених частиною першою цієї статті, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 77. Митні збори за надання послуг у галузі митної справи

<http://yurist-online.org/>

За митне оформлення товарів та інших предметів у зонах митного контролю на територіях і в приміщеннях підприємств, що зберігають такі товари та інші предмети, чи поза робочим часом, встановленим для митниці, і за зберігання товарів та інших предметів під відповідальністю митниці у випадках, коли передача їх на зберігання митниці згідно із статтею 85 цього Кодексу не є обов'язковою, справляються митні збори.

Ставки митних зборів, передбачених цією статтею, встановлюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, виходячи з того, що розмір цих ставок не повинен перевищувати приблизної вартості митних послуг.

Стаття 78. Валюта, в якій сплачуються митні збори

Митні збори сплачуються як у національній валюті України, так і в іноземній валюті, що її купує Національний банк України, а збори за митне оформлення товарів, які є об'єктом зовнішньоторговельних угод, - у національній валюті України та іноземній валюті.

Кабінет Міністрів України має право визначати інші випадки, коли частина суми митних зборів за митне оформлення сплачується в іноземній валюті, а також розмір такої частини.

Перерахунок іноземної валюти у національну валюту України здійснюється за курсом Національного банку України, що застосовується для розрахунків по зовнішньоекономічних операціях і діє на день пред'явлення митницею вимоги про сплату митних зборів.

Стаття 79. Відстрочення та розстрочення сплати митних зборів

За заявою підприємства та при наявності гарантії банку митниця має право надати відстрочення або розстрочення сплати митних зборів на строк, що не перевищує одного місяця.

Стаття 80. Втратила чинність.

(згідно із Законом України
від 30.06.99 р. N 783-XIV)

Розділ VI

<http://yurist-online.org/>

ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ І РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ ТА ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ, ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

ГЛАВА 1. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ МІЖ МИТНИЦЯМИ

Стаття 81. Умови перевезення товарів та інших предметів між митницями

Товари та інші предмети, щодо яких митне оформлення не завершено, в тому числі ті, що переміщуються транзитом через територію України, можуть перевозитися з однієї митниці в іншу під відповідальністю підприємства або громадянина, що прийняли такі товари та інші предмети до перевезення.

Витрати на такі перевезення відшкодовуються у порядку, передбаченому законодавством України.

Стаття 82. Права та обов'язки перевізника

Підприємство і громадянин мають право не приймати для перевезення між митницями товари та інші предмети у випадках:

- 1) оформлення митних і транспортних документів з порушенням встановленого порядку;
- 2) якщо митне забезпечення, накладене на транспортний засіб і упаковку товарів та інших предметів, не виключає можливості доступу до товарів та інших предметів без порушень такого забезпечення.

Підприємство і громадянин, що прийняли товари та інші предмети для перевезення, зобов'язані доставити в митницю призначення товари та інші предмети, а також документи на них, що підлягають врученню цій митниці.

Стаття 83. Строк доставлення товарів та інших предметів, а також документів

Прийняті для перевезення між митницями товари та інші предмети, а також документи на них, що підлягають врученню митниці призначення, повинні бути доставлені в цю митницю у строк, встановлений митницею відправлення відповідно до звичайних строків доставлення з урахуванням виду транспорту, що використовується для такого перевезення, наміченого маршруту та інших умов перевезення.

Стаття 84. Заходи, що вживаються у випадках, коли транспортний засіб не зміг прибути в митницю призначення

Якщо транспортний засіб внаслідок аварії або непереборної сили не зміг прибути в митницю призначення, то вивантаження товарів та інших предметів допускається в іншому місці. В цьому випадку підприємство чи громадянин, що здійснюють перевезення товарів та інших предметів, зобов'язані застосувати всі можливі заходи для їх схоронності і здійснення митного оформлення.

Підприємство чи громадянин, що здійснюють перевезення товарів та інших предметів під митним контролем, зобов'язані доставити службових осіб митниці до місцезнаходження цих товарів та інших предметів або забезпечити їх перевезення в місце розташування митниці.

ГЛАВА 2. ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Стаття 85. Товари та інші предмети, що зберігаються під митним контролем

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, до митного оформлення можуть зберігатися підприємством або митницею.

Підприємства зберігають товари та інші предмети тільки з дозволу митниці та під її контролем.

За перебування товарів та інших предметів під митним контролем митницею з власника товарів та інших предметів справляється збір у порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Збір за перебування товарів та інших предметів під митним контролем справляється незалежно від їх місцезнаходження та сплати митного збору за зберігання.

Стаття 86. Товари та інші предмети, що зберігаються виключно митницею

Підлягають обов'язковій передачі митниці для зберігання такі товари та інші предмети:

1) не пропущені при ввезенні на митну територію України внаслідок установлених заборон чи обмежень на їх ввезення в Україну або транзит через територію України і не вивезені з території України в день їх ввезення;

2) такі, що обкладаються митом та митними зборами при ввезенні на митну територію України у разі несплати таких платежів, якщо не надано відстрочення або розстрочення їх сплати;

3) у випадку, передбаченому пунктом 4 частини четвертої статті 71 цього Кодексу.

Валюта та цінності, передані митниці на зберігання у випадках, передбачених частиною першою цієї статті, зберігаються з депонуванням у банках України.

Якщо товари чи інші предмети підлягають передачі на зберігання митниці, то за кожний день зберігання митницею товарів чи інших предметів (крім валюти і цінностей) справляється митний збір у розмірі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 87. Склади митниць

Під "складом митниці" розуміється спеціально обладнане приміщення для зберігання товарів та інших предметів, що є власністю митниці України або використовується нею.

У разі, якщо на складі митниці буде недостатньо наявної площі чи обладнаних приміщень, начальник митниці за погодженням з Державною митною службою України може купувати або брати в оренду приміщення під склад митниці.

На складах митниць можуть зберігатися товари та інші предмети, зазначені в статті 86 цього Кодексу.

Товари та інші предмети, що не підлягають обов'язковій передачі митниці для зберігання, можуть зберігатися на підставі договору підприємств або громадян та митниці. За таке зберігання береться плата, як за надання послуг.

На складі митниці не можуть зберігатися товари та інші предмети, зберігання яких потребує наявності у приміщенні спеціального обладнання, якого немає на цьому складі. Такі товари та предмети, як і габаритні вантажі можуть за рішенням начальника митниці зберігатися на складах підприємств під митним забезпеченням.

Стаття 88. Митні ліцензійні склади

Власником митного ліцензійного складу може бути будь-яка юридична чи фізична особа, що є учасником зовнішньоекономічної діяльності, а також будь-який іноземний суб'єкт господарської діяльності за умови дотримання ними вимог законодавства України і положення про порядок відкриття та діяльності митних ліцензійних складів.

Положення про порядок відкриття та діяльності митних ліцензійних складів затверджується Державною митною службою України.

Ліцензія на право експлуатації митного ліцензійного складу видається Державною митною службою України за поданням юридичної чи фізичної особи та погодженням з відповідною митницею.

Ввезення товарів та інших предметів на митний ліцензійний склад і випуск товарів чи інших предметів з митного ліцензійного складу здійснюється відповідно до положення, що затверджується Державною митною службою України.

Стаття 89. Строк зберігання товарів та інших предметів

Товари та інші предмети можуть зберігатися під митним контролем протягом шести місяців, крім товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання.

Товари та інші предмети (за винятком валюти та цінностей), зазначені у статті 86 цього Кодексу, зберігаються митницею доти, доки розмір сум складських митних зборів не досягне вартості цих товарів та інших предметів.

Стаття 90. Відшкодування витрат на зберігання

Відшкодування витрат підприємств на зберігання товарів та інших предметів під митним контролем здійснюється у порядку, передбаченому законодавством України, а відшкодування витрат митниці - у порядку, встановленому цим Кодексом.

Стаття 91. Інвентаризація товарів та інших предметів,

що зберігаються під митним контролем

При здійсненні митного контролю за товарами та іншими предметами, що зберігаються підприємством, митниця має право, крім здійснення інших операцій по такому контролю, проводити інвентаризацію товарів та інших предметів.

Стаття 92. Операції з товарами та іншими предметами,

що зберігаються підприємством

З дозволу митниці та під її контролем підприємства, що зберігають товари та інші предмети під митним контролем, мають право здійснювати з ними такі операції:

- 1) підготовку їх до продажу та транспортування (роздріблення партії, формування відправок, сортування, упакування та переупакування);
- 2) змішування товарів (компонентів) без надання одержаній продукції характеристик, що істотно відрізняють її від вихідних складових;
- 3) прості складальні операції.

Митниця має право не дозволяти проведення таких операцій, якщо підприємство не забезпечує належних умов для діяльності на його території службових осіб митниці з метою митного контролю за такими товарами та предметами.

Стаття 93. Видача товарів та інших предметів

Товари та інші предмети, що зберігаються підприємством під митним контролем, можуть бути видані лише з дозволу митниці.

Товари та інші предмети, що зберігаються як підприємством, так і митницею, можуть бути видані також особі, до якої протягом строку зберігання перейшло право власності на ці товари та інші предмети або володіння ними.

ГЛАВА 3. РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ ТА ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ

Стаття 94. Порядок реалізації товарів та інших предметів,
за якими не звернувся власник

Товари, та інші предмети, які зберігаються під митним контролем і за якими власник не звернувся до кінця строку зберігання, передбаченого статтями 89 та 145 цього Кодексу, підлягають реалізації відповідно до цього Кодексу.

Суми, одержані від реалізації цих товарів та інших предметів чи розпорядження ними згідно із статтею 97 цього Кодексу (за винятком зазначених у статті 86 цього Кодексу), за відрахуванням витрат за зберігання товарів та інших предметів, їх реалізацію, розпорядження ними, а також надсилання власникові відповідних повідомлень, виплачуються власникові.

За два тижні до закінчення строку зберігання таких предметів митниця повинна повідомити про це їх власника.

(Із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 30.06.99 р. N 783-XIV)

Стаття 95. Надходження валюти України та цінних паперів України у власність держави

Валюта України, а також цінні папери, що ввозяться на митну територію України без підстав для їх ввезення, передаються у власність держави безоплатно.

Стаття 96. Митні аукціони

Товари та інші предмети, зазначені у статті 94 цього Кодексу, реалізуються на митних аукціонах, якщо інше не передбачено законодавством України. Митні аукціони проводяться в порядку, що встановлюється Державною митною службою України.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 19.10.2000 р. N 2056-III)

Стаття 97. Порядок розпорядження окремими товарами та іншими предметами, які не підлягають реалізації на митних аукціонах

Порядок розпорядження окремими товарами та іншими предметами, які не підлягають реалізації на митних аукціонах, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 98. Реалізація товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання

Товари та інші предмети, затримані митницею або за якими не звернувся власник (в тому числі затримані по справах про контрабанду та про порушення митних правил), що мають обмежений строк зберігання, можуть передаватися на реалізацію одразу ж по закінченні цього строку.

Суми, виручені від реалізації товарів та інших предметів, після утримання всіх належних зборів і платежів та оплати витрат на продаж передаються, за наявності підстав, розпоряднику таких товарів чи інших предметів за його заявою, якщо її подано не пізніше як через рік з дня продажу.

Стаття 99. Використання сум, одержаних від реалізації або розпорядження конфіскованими предметами

Суми, одержані від реалізації предметів, щодо яких суддею винесено рішення про конфіскацію (в тому числі предметів контрабанди та предметів, обладнаних спеціальними тайниками, що використовувалися для вчинення контрабанди), а також суми, одержані від розпорядження такими предметами направляються до державного бюджету України.

(Із змінами, внесеними згідно із

<http://yurist-online.org/>

законами України від 28.01.94 р. N 3892-ХІІ,
від 19.10.2000 р. N 2056-ІІІ)

Розділ VII

КОНТРАБАНДА

ГЛАВА 1. КОНТРАБАНДА

Стаття 100. Контрабанда

Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю товарів, валюти, цінностей та інших предметів у великих розмірах, а так само таке ж незаконне переміщення культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, радіоактивних, вибухових речовин, зброї та бойових припасів (крім гладкоствольної мисливської зброї та бойових припасів до неї), наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів є контрабандою і карається відповідно до закону.

(У редакції законів України

від 17.06.92 р. N 2468-ХІІ,

від 17.05.2001 р. N 2415-ІІІ)

ГЛАВА 2. КОНТРОЛЬОВАНІ ПОСТАВКИ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

Стаття 101. Контрольовані поставки наркотичних засобів, психотропних речовин

З метою припинення міжнародного незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин і виявлення осіб, які беруть участь у такому обігу, митні органи України в кожному окремому випадку за домовленістю з митними та іншими відповідними органами іноземних держав або на основі міжнародних договорів України використовують метод "контрольованої поставки", тобто допускають під своїм контролем ввезення в Україну, вивезення з України або

<http://yurist-online.org/>

транзит через її територію наркотичних засобів та психотропних речовин, включених в незаконний обіг.

Рішення про використання методу "контрольованої поставки" приймаються Державною митною службою України.

У разі прийняття рішення про використання методу "контрольованої поставки" кримінальна справа щодо особи, яка здійснює незаконний обіг наркотичних засобів та психотропних речовин, не порушується, а про прийняте рішення Державна митна служба України негайно повідомляє органи прокуратури.

ГЛАВА 3. ДІЗНАННЯ У СПРАВАХ ПРО КОНТРАБАНДУ

Стаття 102. Дізнання у справах про контрабанду

Митні органи України є органами дізнання у справах про контрабанду.

Дізнання у справах про контрабанду ведеться митними органами України відповідно до законодавства України.

Розділ VIII

ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

ГЛАВА 1. ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТАКІ ПОРУШЕННЯ

Стаття 103. Відповідальність осіб, які вчинили порушення митних правил

У цьому розділі під "особами" розуміються громадяни (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), службові особи, а також юридичні особи.

Особи, які вчинили порушення митних правил, підлягають відповідальності відповідно до цього Кодексу, а в частині, не врегульованій ним, - відповідно до законів України.

Громадяни підлягають відповідальності за порушення митних правил, якщо на момент вчинення правопорушення вони досягли шістнадцятирічного віку.

Службові особи підлягають відповідальності за порушення митних правил, якщо в їх службові обов'язки входило забезпечення виконання вимог, встановлених цим Кодексом.

При вчиненні порушень митних правил підприємствами відповідальності підлягають службові особи - керівники цих підприємств.

Стаття 104. Незупинення транспортного засобу

Незупинення транспортного засобу (в тому числі транспортного засобу індивідуального користування), що переміщується через митний кордон України, в зоні митного контролю -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 105. Відправлення транспортного засобу без дозволу

Відправлення транспортного засобу (в тому числі транспортного засобу індивідуального користування), що знаходиться під митним контролем, без дозволу митниці України, а з пунктів пропуску на державному кордоні України - також і органів прикордонної служби -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

(Із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 03.04.2003 р N 662-IV)

Стаття 106. Причалювання до судна, що знаходиться під митним контролем

Причалювання до судна, що знаходиться під митним контролем, інших суден та інших плавучих засобів без дозволу митного органу України -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 107. Перешкодження доступу службової особи митного органу України
до предметів, що знаходяться під митним контролем

Перешкодження доступу службової особи митного органу України при здійсненні нею митного контролю до предметів, що знаходяться під таким контролем, -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 108. Неподання митному органу України документів,
необхідних для здійснення митного контролю

Неподання митному органу України необхідних для здійснення митного контролю документів на транспортні засоби, незалежно від подання письмової декларації, -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від одного до двох з половиною офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

<http://yurist-online.org/>

Неподання митному органу України необхідних для здійснення митного контролю документів на товари, валюту, цінності та інші предмети, незалежно від подання письмової декларації, -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 109. Недоставлення в митний орган України предметів та документів

Недоставлення в митний орган України у назначений строк предметів, що знаходяться під митним контролем і перевозяться з одного митного органу України в інший, а також прийнятих для вручення митному органу України митних або інших документів на ці предмети -

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією цих предметів або без такої.

Стаття 110. Пошкодження або втрата митного забезпечення

Пошкодження або втрата пломб, печаток чи іншого забезпечення, накладеного митним органом України, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 111. Вантажні та інші операції,

що проводяться без дозволу митного органу України

Навантажування, вивантажування, перевантажування, виправлення пошкоджень упаковки, розпакування, переупакування предметів, що знаходяться під митним контролем, або зміна

ідентифікаційних знаків чи маркірування, нанесених на ці предмети або їх упаковку, без дозволу митного органу України -

тягнуть за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 112. Видача предметів без дозволу митного органу України або їх втрата

Видача без дозволу митного органу України або втрата предметів, що знаходяться під митним контролем, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення або без такої, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

Стаття 113. Порушення зобов'язання про зворотне вивезення чи зворотне ввезення

Невивезення за кордон предметів, ввезених на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення чи неповернення на митну територію України предметів, вивезених за кордон під зобов'язання про зворотне ввезення, в строки, встановлені цими зобов'язаннями, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією цих предметів, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією цих предметів.

Стаття 114. Порушення зобов'язання про транзит

Невивезення за митний кордон України предметів, ввезених з метою транзиту через територію України в строки, встановлені митним органом України, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією цих предметів, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією цих предметів.

Стаття 115. Переміщення предметів через митний кордон України

з приховуванням від митного контролю

Переміщення предметів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням тайників та інших засобів, що утруднюють виявлення предметів, або шляхом надання одним предметам вигляду інших, або з поданням митному органу України як підстави для переміщення предметів підроблених документів, документів, одержаних незаконним шляхом, або документів, що містять неправдиві дані, а також документів, що є підставою для переміщення інших предметів, при відсутності ознак злочину, чи вчинення підготовчих дій до такого порушення -

тягне за собою конфіскацію предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, а також предметів із спеціально виготовленими тайниками, використаними для переміщення через митний кордон України з приховуванням предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, або накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів, а на службових осіб - від трьохсот до тисячі офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 28.01.94 р. N 3892-ХІІ)

Стаття 116. Переміщення предметів через митний кордон України

поза митним контролем

Переміщення предметів через митний кордон України поза митним контролем, тобто переміщення предметів через митний кордон України поза місцем розташування митниці або поза часом здійснення митного оформлення, при відсутності ознак контрабанди, чи здійснення підготовчих дій до такого порушення -

Переміщення предметів через митний кордон України поза митним контролем, тобто переміщення предметів через митний кордон поза місцем розташування митниці, поза часом здійснення

митного оформлення або з незаконним звільненням від митного контролю, за відсутності ознак контрабанди, чи вчинення підготовчих дій до такого порушення -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, а на службових осіб - до тисячі офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів.

(Із змінами, внесеними згідно із

законами України від 28.01.94 р. N 3892-ХІІ,

від 17.05.2001 р. N 2415-ІІІ)

Стаття 116 1. Переміщення через митний кордон України товарів або предметів, виготовлених з порушенням прав на об'єкт права інтелектуальної власності

Переміщення через митний кордон України товарів або предметів, виготовлених з порушенням прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від одного до п'ятисот офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією товарів, що є об'єктами правопорушення, а на службових осіб - від десяти до тисячі двохсот офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених товарів.

(Доповнено статтею 116 1 згідно із

Законом України від 05.04.2001 р. N 2362-ІІІ)

Стаття 117. Зберігання, перевезення чи придбання предметів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від такого контролю

Зберігання, перевезення чи придбання предметів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від такого контролю, а так само предметів, щодо яких надано митні пільги по митному обкладенню, та використаних без дозволу митних органів

України в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, при відсутності ознак злочину -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, або без такої.

Стаття 118. Недекларування предметів чи декларування їх не своїм найменуванням

Недекларування предметів, що переміщуються через митний кордон України, в тому числі транзитом через територію України, тобто незаявлення за встановленою формою точних відомостей про такі предмети, а так само декларування предметів не своїм найменуванням -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, або без такої, а на службових осіб - від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

Стаття 119. Використання предметів, щодо яких надано пільги по обкладенню митом, в інших цілях без дозволу митних органів України

Використання предметів, щодо яких надано пільги по обкладенню митом, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, без дозволу митних органів України -

тягне за собою накладення штрафу на громадян і на службових осіб - від ста до двохсот процентів суми мита, не сплаченого у зв'язку з наданням пільг.

Стаття 120. Дії, що спричинили недобори митних платежів

Несплата мита та митних зборів протягом встановлених строків, а так само інші дії, що спричинили недобори митних платежів, -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян і на службових осіб - від ста до трьохсот процентів суми несплачених митних платежів.

ГЛАВА 2. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ

ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Стаття 121. Порядок провадження у справах про порушення митних правил

Провадження у справах про порушення митних правил здійснюється відповідно до цього Кодексу, а в частині, що не регулюється ним, - відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення.

Провадження у справах про порушення митних правил здійснюється службовими особами митних органів України.

Стаття 122. Протокол про порушення митних правил

Про вчинення порушення митних правил відповідна службова особа митного органу України складає протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України.

У протоколі зазначаються:

дата і місце його складання;

посада, прізвище, ім'я та по батькові службової особи, що склала протокол;

необхідні для розгляду справи відомості про особу, яка вчинила порушення митних правил, якщо її встановлено;

місце, час вчинення та суть порушення митних правил;

стаття цього Кодексу, що передбачає відповідальність за таке порушення митних правил;

прізвища та адреси свідків, якщо вони є;

пояснення особи, яка вчинила порушення митних правил, відомості про предмети та документи, вилучені згідно з статтею 128 цього Кодексу;

інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Протокол підписується службовою особою, що його склала, а також особою, що вчинила порушення митних правил, якщо її встановлено. При наявності свідків протокол може бути підписаний також і цими особами.

У разі відмови особи, яка вчинила порушення митних правил, від підписання протоколу у протоколі робиться запис про це. Особа, яка вчинила порушення митних правил, має право подати пояснення та зауваження щодо змісту протоколу, а також пояснити мотиви своєї відмови від його підписання. Пояснення, зауваження, а також мотиви відмови від підписання протоколу, власноручно складені особою, додаються до протоколу.

При складанні протоколу особі, яка вчинила порушення митних правил, роз'яснюються її права, про що робиться відмітка у протоколі.

Протокол, а також вилучені на підставі статті 128 цього Кодексу предмети та документи доставляються у митний орган України, службова особа якого веде провадження у справі про порушення митних правил.

Стаття 123. Доручення на провадження дій у справі про порушення митних правил

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, або начальник цього органу чи його заступник мають право доручити провадження окремих дій службовій особі іншого митного органу України.

Доручення повинно бути виконано у строк не більше п'яти днів з дня його одержання.

Стаття 124. Опитування осіб у справі про порушення митних правил

<http://yurist-online.org/>

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, а також службова особа, яка розглядає таку справу, мають право провадити опитування осіб по суті справи.

Опитувані особи повинні повідомити все, що їм відомо про обставини, які мають відношення до справи про порушення митних правил.

Про опитування осіб складається протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України.

Стаття 125. Адміністративне затримання

З метою припинення порушення митних правил, складання протоколу про таке порушення при неможливості його складення на місці, забезпечення вчасного і правильного розгляду справи та виконання постанови по ній допускається адміністративне затримання особи, яка вчинила порушення митних правил, на строк до трьох годин.

Адміністративне затримання особи, яка вчинила порушення митних правил, провадиться службовими особами митних органів України за рішенням начальника митного органу України чи особи, яка його заміщає.

Строк адміністративного затримання обчислюється з моменту доставлення особи, яка вчинила порушення митних правил, в службове приміщення митного органу України чи інше приміщення, де виконання необхідних дій для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, виявиться можливим, а особи, яка була у стані сп'яніння, - з часу її витвердження. Щодо особи, яка знаходиться у вказаному приміщенні у зв'язку із здійсненням митного контролю, строк адміністративного затримання обчислюється з моменту закінчення такого контролю.

Про адміністративне затримання складається протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України.

Стаття 126. Витребування документів, необхідних для розгляду справи про порушення митних правил

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, може витребувати документи, необхідні для розгляду справи.

Особа, якій адресовано вимогу про подання документів, зобов'язана не пізніше як у п'ятиденний строк надіслати їх службовій особі митного органу України, яка вимагає подати документи.

Стаття 127. Проведення митних обстежень

Службові особи митних органів України, які мають достатні підстави вважати, що на території або в приміщеннях підприємств, або у транспортних засобах, що їм належать, знаходяться предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, або предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, можуть проводити митне обстеження таких територій, приміщень або транспортних засобів.

Митне обстеження проводиться у присутності службових осіб підприємств, зазначених у частині першій цієї статті.

Службові особи митних органів України мають право запросити до участі у митному обстеженні спеціалістів.

Про проведення митного обстеження складається протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України.

Стаття 128. Вилучення предметів та документів

Предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, вилучаються.

При вчиненні порушення митних правил особою, яка не має в Україні постійного місця проживання або адреси, допускається вилучення речей, валюти та цінностей у розмірах, необхідних для забезпечення стягнення штрафу, або вартості предметів, зазначеної у частині третій статті 149 цього Кодексу.

Вилучені предмети та документи повинні бути перелічені у протоколі, що складається в передбачених цією главою випадках, або в доданому до нього описі з точним зазначенням кількості, міри, ваги та особливих ознак цих предметів та документів, а також вартості предметів.

Стаття 129. Оцінка вилучених предметів

Митний орган України проводить оцінку предметів, вилучених згідно з статтею 128 цього Кодексу, на підставі державних роздрібних цін, що діють в Україні, а при відсутності таких цін - на підставі висновків експертів.

Перерахунок іноземної валюти, вилученої згідно із статтею 128 цього Кодексу, у валюту України провадиться митним органом України за діючим на день виявлення порушення митних правил курсом Національного банку України, що застосовується для розрахунків по зовнішньоекономічних операціях.

Стаття 130. Пред'явлення предметів та документів для впізнання

За рішенням службової особи митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, особі, яка вчинила це порушення, а також свідку можуть бути пред'явлені предмети та документи для впізнання.

Особу, яка бере участь у впізнанні, спочатку опитують про обставини, за яких вона бачила предмети та документи, зазначені у частині першій цієї статті, ознаки, за якими вона може провести впізнання.

Предмети та документи пред'являються у групі однорідних предметів та документів.

Пред'явлення для впізнання проводиться у присутності понятих.

Про пред'явлення предметів та документів для впізнання складається протокол за формою, що встановлюється Державною митною службою України.

Стаття 131. Експертиза

У разі коли при провадженні у справі про порушення митних правил виникає потреба у спеціальних знаннях, призначається експертиза.

Рішення про призначення експертизи, прийняте службовою особою митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, є обов'язковим для експерта, якому цим рішенням доручено експертизу, або службової особи підприємства, якому надіслано рішення про призначення експерта.

Стаття 132. Проведення перевірки окремих сторін діяльності підприємств

Начальник митного органу України, службова особа якого здійснює провадження у справі про порушення митних правил, вчинене підприємством, або його заступник мають право відповідною постановою призначити перевірку діяльності підприємства, пов'язаної з порушенням митних правил.

Про результати перевірки сповіщається підприємство протягом трьох днів з дня її завершення.

Стаття 133. Недопустимість розголошення матеріалів у справі про порушення митних правил

Матеріали у справі про порушення митних правил може бути розголошено до її розгляду лише з дозволу службової особи митного органу України, у провадженні якої знаходиться ця справа, або начальника цього органу чи його заступника.

Стаття 134. Закінчення підготовки справи про порушення митних правил до розгляду

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, по закінченні підготовки справи до розгляду передає матеріали начальнику цього органу чи його заступнику, а службова особа Державної митної служби України - уповноваженій особі цієї Служби.

Стаття 135. Органи та службові особи, уповноважені розглядати справу про порушення митних правил

Митні органи України розглядають справи про порушення митних правил. справи про порушення митних правил розглядаються:

від імені Державної митної служби України - уповноваженою службовою особою цієї Служби;

від імені митниць України - начальниками митниць чи їх заступниками.

Стаття 136. Місце розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається за місцезнаходженням митного органу України, службова особа якого здійснювала провадження у справі.

Стаття 137. Строк розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом чи службовою особою, зазначеними у статті 135 цього Кодексу, матеріалів, необхідних для вирішення справи.

Стаття 138. Присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, при розгляді справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається у присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

У разі відсутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її повідомлення про місце і час розгляду справи, але від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду або є дані про те, що на час розгляду справи особа знаходиться поза межами України, а також у випадках, коли особу, яка вчинила порушення митних правил, не встановлено, або у випадках вчинення порушення митних правил під час пересилання предметів у міжнародних поштових відправленнях.

Стаття 139. Строки накладання адміністративних стягнень

Адміністративні стягнення у вигляді попередження або штрафу за порушення митних правил може бути накладено не пізніше двох місяців з дня вчинення порушення митних правил, а при триваючому порушенні митних правил - не пізніше двох місяців з дня його виявлення.

У випадках, передбачених статтею 141 цього Кодексу, при наявності в діях порушника ознак порушення митних правил адміністративне стягнення у вигляді попередження або штрафу за порушення митних правил може бути накладено не пізніше місяця з дня прийняття рішення про припинення кримінальної справи.

Конфіскація предметів, які є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, і предметів із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, проводиться незалежно від часу вчинення або виявлення порушення митних правил.

Стаття 140. Постанови митного органу України

Після розгляду справи про порушення митних правил службова особа митного органу України, зазначена у статті 135 цього Кодексу, виносить одну з таких постанов:

- 1) про накладення адміністративного стягнення;
- 2) про припинення провадження у справі;
- 3) про порушення кримінальної справи і провадження дізнання у справі про контрабанду.

Постанова повинна містити:

найменування митного органу України, від імені якого винесено постанову;

дату розгляду справи;

відомості про особу, щодо якої розглядається справа, якщо цю особу встановлено;

викладення обставин, встановлених при розгляді справи;

посилання на статтю цього Кодексу, що передбачає відповідальність за вчинене порушення митних правил;

прийняте по справі рішення;

строки та порядок оскарження постанови.

Копія постанови протягом трьох днів з дня її винесення вручається або надсилається особі, щодо якої її винесено. Постанова вважається врученою, хоч би особа, якій було вислано постанову, не знаходилась у вказаному нею місці проживання, перебування або тимчасового проживання або це місце було вказано нею невірно.

У разі коли особу, що вчинила порушення митних правил, не встановлено, сповіщення заінтересованих організацій та осіб про прийняте по справі рішення здійснюється у порядку, що визначається Державною митною службою України.

Стаття 141. Розгляд матеріалів, одержаних від органів попереднього слідства

У разі припинення кримінальної справи службова особа митного органу України, зазначена у статті 135 цього Кодексу, залежно від підстав для відмови у порушенні або припиненні кримінальної справи, виносить одну з постанов, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 140 цього Кодексу.

Стаття 142. Звільнення від адміністративної відповідальності

При малозначності вчиненого порушення митних правил службова особа митного органу України, яка розглядає справу, може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

Стаття 143. Оскарження постанови митного органу України

Постанову митного органу України про накладення адміністративного стягнення може бути оскаржено особою, щодо якої її винесено, протягом десяти днів з дня винесення постанови.

<http://yurist-online.org/>

На постанову митниці України про накладення адміністративного стягнення скаргу може бути подано у Державну митну службу України або в районний (міський) народний суд за місцезнаходженням митниці України, що винесла постанову. Протягом десяти днів з дня прийняття Державною митною службою України рішення скаргу на це рішення може бути подано в районний (міський) народний суд за місцезнаходженням Державної митної служби України. Рішення суду є остаточним.

На постанову Державної митної служби України про накладення адміністративного стягнення скаргу може бути подано у районний (міський) народний суд за місцезнаходженням Державної митної служби України. Рішення суду є остаточним.

У разі пропуску зазначених у даній статті строків з поважних причин ці строки за заявою особи, щодо якої винесено постанову, може бути поновлено відповідно Державною митною службою України або судом.

Стаття 144. Розгляд Державною митною службою України постанови

про накладення адміністративного стягнення у зв'язку із скаргою або протестом,
а також у порядку контролю

Державна митна служба України при розгляді постанови про накладення адміністративного стягнення у зв'язку із скаргою або протестом прокурора, а також у порядку контролю за додержанням службовими особами митних органів України законності при провадженні у справах про порушення митних правил приймає одне з таких рішень:

1) залишає постанову без змін, а скаргу або протест без задоволення;

2) скасовує постанову і надсилає справу на новий розгляд;

3) скасовує постанову і припиняє справу;

4) змінює міру стягнення у межах, передбачених цим Кодексом, з тим, однак, щоб стягнення не було посилено.

Скарга на постанову про накладення адміністративного стягнення розглядається протягом місяця з дня надходження в Державну митну службу України, а така, що не потребує додаткового вивчення і перевірки, - негайно, але не пізніше п'ятнадцяти днів з дня її надходження. Строки розгляду скарги можуть бути, як виняток, продовжені Головою Державної митної служби України або особою, яка його заміщає, але не більш як на один місяць з повідомленням про це особи, яка подала скаргу.

Протест прокурора підлягає розгляду протягом десяти днів з дня його надходження у Державну митну службу України. Про наслідки розгляду протесту повідомляється прокурору.

Стаття 145. Строк повернення вилучених предметів

Предмети, вилучені з метою забезпечення стягнення штрафу або вартості предметів, зазначеної у частині третій статті 149 цього Кодексу, можуть бути одержані особою, у якої їх було вилучено, у митному органі України протягом шести місяців з дня сплати штрафу.

Предмети, безпідставно вилучені для забезпечення стягнення штрафу чи вартості предметів, зазначеної в частині третій статті 149 цього Кодексу, або як безпосередні об'єкти порушення митних правил чи предмети контрабанди, або як предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, можуть бути одержані особою, у якої їх було вилучено, у митному органі України протягом шести місяців з дня надсилання їй відповідного повідомлення або повинні бути переслані цій особі за її заявою у зазначений строк.

Витрати, пов'язані з одержанням або пересилкою предметів, зазначених у частині другій цієї статті, несе митний орган України, що безпідставно вилучив предмети.

Стаття 146. Пропозиції про усунення причин та умов,

що сприяли вчиненню порушень митних правил

Службова особа митного органу України, яка розглядає справу про порушення митних правил, у разі виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню такого порушення, вносить відповідним підприємствам пропозиції про вжиття заходів щодо усунення цих причин та умов.

Підприємства зобов'язані протягом місяця з дня надходження пропозицій сповістити службову особу митного органу України, яка внесла пропозиції, про вжиті заходи.

ГЛАВА 3. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ МИТНОГО ОРГАНУ УКРАЇНИ АБО СУДУ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ

(Назва глави 3 із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 19.10.2000 р. N 2056-III)

Стаття 147. Звернення постанови про накладення адміністративного стягнення

до виконання

Постанова про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу звертається митним органом України, що виніс постанову, до виконання:

- 1) після закінчення строку на її оскарження;
- 2) після закінчення строку на оскарження постанови до суду після прийняття рішення щодо скарги Державною митною службою України;
- 3) у день прийняття судом рішення щодо скарги на постанову митного органу України.

Митний орган України, який виніс постанову про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу, звертає її до виконання самостійно або шляхом надсилання фінансовому органу або установам банків України повідомлення про звернення постанови до виконання, а у випадку, передбаченому статтею 148 цього Кодексу, - через державного виконавця.

Постанова суду (судді) про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил надсилається до виконання через державного виконавця районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби.

Постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернуто до виконання протягом трьох місяців від дня винесення, виконанню не підлягає.

У разі зупинення виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у зв'язку з поданням у встановлений строк скарги або принесенням протесту протягом строку, передбаченого частиною четвертою цієї статті, виконання зупиняється до розгляду скарги або протесту.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 19.10.2000 р. N 2056-III)

Стаття 148. Виконання постанови митного органу України або суду щодо накладання штрафу

Штраф має бути сплачено особою, яка вчинила порушення митних правил, не пізніше п'ятнадцяти днів з дня вручення або надіслання їй постанови митного органу України або судді, а в разі оскарження або опротестування такої постанови - не пізніше п'ятнадцяти днів з дня винесення рішення про залишення скарги або протесту без задоволення.

Штраф вноситься особою, яка вчинила порушення митних правил, у митний орган України, який виніс постанову по справі, або в установи банків України як у валюті України, так і в іноземній валюті, яку купує Національний банк України за курсом, що застосовується для розрахунків по зовнішньоекономічних операціях та діє на день сплати штрафу.

У разі коли штраф не буде сплачено в установлені цією статтею строки, постанова митного органу України та суду (судді) надсилається для примусового виконання районному, міському (міста обласного значення), районному у місті відділу державної виконавчої служби.

Постанова митного органу України або судді, по якій стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається до митного органу України або до суду, що виніс постанову.

Штраф вноситься до державного бюджету.

Особа, яка вчинила порушення митних правил, повинна, незважаючи на стягнення штрафу, сплатити мито та інші митні платежі у випадках, передбачених цим Кодексом і Законом України "Про Єдиний митний тариф".

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 19.10.2000 р. N 2056-III)

Стаття 149. Виконання постанови суду (судді) про конфіскацію

Постанова суду (судді) про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил у частині конфіскації виконується державним виконавцем в порядку, встановленому законом.

Предмети, вилучені митним органом України, щодо яких винесена постанова судді про конфіскацію, передаються державному виконавцеві.

У разі коли неможливо конфіскувати предмети, що є безпосереднім об'єктом порушення митних правил, а також предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для прихованого переміщення цих предметів через митний кордон, з осіб, які вчинили порушення митних правил, стягується вартість зазначених предметів у порядку, встановленому законодавством України.

Витрати митного органу України, пов'язані із зберіганням предметів, щодо яких прийнято постанову про конфіскацію, повинні бути відшкодовані особою, яка вчинила порушення митних правил у порядку, встановленому законом України.

(У редакції Закону України
від 19.10.2000 р. N 2056-III)

Розділ IX

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

ТА ЇХ СЛУЖБОВИХ ОСІБ

Стаття 150. Відповідальність митних органів України та їх службових осіб

При здійсненні митного контролю та оформлення не допускається заподіяння іншим державним органам, громадянам та підприємствам шкоди, приниження честі і гідності громадян та вчинення інших неправомірних дій.

Митні органи України та їх службові особи, які допустили неправомірні дії щодо інших державних органів, громадян та підприємств, несуть відповідальність перед ними відповідно до цього Кодексу та інших актів законодавства України.

Шкода, заподіяна іншому державному органу, громадянину та підприємству неправомірними діями митних органів України та їх службових осіб при виконанні цими особами службових обов'язків, відшкодовується на загальних підставах.

Стаття 151. Оскарження неправомірних дій митних органів України та службових осіб, які порушують права громадян

Скарги на неправомірні дії митних органів України та їх службових осіб, які порушують права громадян, подаються та розглядаються у порядку, що встановлюється цим Кодексом, законами України, що визначають порядок оскарження до суду неправомірних дій органів державного управління та службових осіб, які порушують права громадян, та іншими законодавчими актами України.

Стаття 152. Оскарження підприємствами неправомірних дій митних органів України та їх службових осіб

Скарги підприємств на неправомірні дії митних органів України та їх службових осіб подаються, якщо інше не передбачено цим Кодексом, у Державну митну службу України.

Скарга розглядається і рішення по ній виноситься у п'ятнадцятиденний строк, а якщо скарга потребує додаткового вивчення - у місячний строк.

Розділ X

СЛУЖБОВІ ОСОБИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.

ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

ГЛАВА 1. СЛУЖБОВІ ОСОБИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 153. Прийняття на службу до митних органів України

На службу до митних органів України приймаються на добровільній договірній основі громадяни, які здатні за своїми діловими і моральними якостями, освітнім рівнем і станом здоров'я виконувати покладені на митні органи України завдання. При прийнятті на службу може бути встановлено іспитовий строк до шести місяців. Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України затверджується Кабінетом Міністрів України.

Не можуть бути прийняті на службу в митні органи особи, які були засуджені за вчинення злочину.

Суміщення служби в митних органах з роботою на підприємствах, а також з будь-яким підприємництвом не допускається, за винятком наукової або педагогічної діяльності.

Стаття 154. Службові особи митних органів України

Службовими особами митних органів України можуть бути лише громадяни України.

Службові особи митних органів підлягають атестації один раз у п'ять років. Порядок атестації визначається Головою Державної митної служби України.

Службовим особам митних органів України присвоюються персональні звання відповідно до займаних посад і стажу роботи. Порядок присвоєння і позбавлення персональних звань визначається Положенням про персональні звання працівників митних органів України, що затверджується Верховною Радою України.

Службовим особам митних органів України, які мають персональні звання, встановлюється строк вислуги: для жінок - 20 років, для чоловіків - 25 років з правом виходу на пенсію жінок у 50 років, а чоловіків - у 55 років.

Службові особи митних органів України мають єдиний формений одяг з відповідними відзнаками, зразки якого затверджуються Кабінетом Міністрів України, а правила носіння - Державною митною службою України. Формений одяг видається безплатно.

Стаття 155. Зберігання, носіння і застосування спеціальних засобів та зброї
службовими особами митних органів України

Службовим особам митних органів України надається право зберігати, носити і застосовувати спеціальні засоби та зброю.

Застосування спеціальних засобів та зброї регулюється Положенням про застосування спеціальних засобів та зброї службовими особами митних органів України, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

ГЛАВА 2. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 156. Правове становище працівників митних органів України

Працівник митного органу України є представником державного органу.

Законні вимоги працівників митних органів України є обов'язковими для виконання громадянами та службовими особами.

Працівники митних органів України при виконанні покладених на них обов'язків керуються тільки законом, діють в його рамках і підпорядковуються тільки своїм безпосередньому та прямому начальникам. Ніхто інший, за винятком уповноважених службових осіб, у випадках, передбачених законом, не вправі втручатися в законну діяльність працівників митних органів України.

Втручання в діяльність працівників митних органів України тягне за собою відповідальність за законами України.

Стаття 157. Правовий захист працівників митних органів України

Працівники митних органів України перебувають під захистом закону. Законом гарантується захист життя, здоров'я, честі, гідності, майна працівників митних органів та членів їх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій.

Стаття 158. Непокора законному розпорядженню

або вимозі працівника митного органу України

Непокора законному розпорядженню або вимозі працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців, а на службових осіб - до п'ятисот карбованців.

Стаття 159. Образа працівника митного органу України

Образа працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків, якщо це не тягне за собою кримінальної відповідальності, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців і на службових осіб - у розмірі до п'ятисот карбованців або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, а у разі, якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, - адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 160. Погроза щодо працівника митного органу України

Погроза нанесення легких тілесних ушкоджень, побоїв або інших насильницьких дій щодо працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців і на службових осіб - у розмірі до п'ятисот карбованців або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, а у разі якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, - адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 161. Провадження у справах про правопорушення,

спрямовані проти працівників митних органів України

Справи про порушення, передбачені статтями 158, 159, 160 цього Кодексу на підставі протоколів, складених службовими особами митних органів, розглядаються районним (міським) народним судом або суддею по адміністративному і виконавчому провадженню відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення.

ГЛАВА 3. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 162. Матеріальне та соціальне забезпечення працівників митних органів України

Заробітна плата службових осіб митних органів України, які мають персональні звання, складається з посадових окладів, надбавок за персональні звання, вислугу років, знання іноземних мов і має забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання службових обов'язків.

Службовим особам митних органів України, які мають персональні звання, надається щорічна відпустка тривалістю не менше тридцяти календарних днів з оплатою проїзду до місця відпочинку і у зворотному напрямку.

(Із змінами, внесеними згідно із

Законом України від 17.06.97 р. N 354/97-ВР)

Стаття 163. Соціальний захист працівників митних органів України

Держава гарантує працівникам митних органів України соціальний захист.

Працівник митного органу України підлягає обов'язковому державному страхуванню на суму десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку він займає.

Порядок та умови страхування працівників митних органів України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

У разі загибелі працівника митного органу України при виконанні службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманцям виплачується одноразова допомога у розмірі десятирічного грошового утримання загиблого за останньою посадою, яку він займав, і призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника в розмірі місячного окладу.

У разі каліцтва, заподіяного працівникові митного органу при виконанні службових обов'язків, а також інвалідності, що настала у період проходження служби або не пізніше як через три місяці після звільнення із служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце у період проходження служби, йому виплачується одноразова допомога у розмірі від трирічного до п'ятирічного грошового утримання (залежно від ступеня втрати працездатності) і призначається пенсія по інвалідності.

Збитки, завдані майну працівника митного органу України чи його близьким у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, компенсуються у встановленому законом порядку в повному обсязі.

Розділ XI

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 164. Міжнародні договори України

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Кодексі та інших актах законодавства України про митну справу, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ

12 грудня 1991 року

№ 1970-ХІІ